

Asemakaavamuutos 002443 Variston sähköasema, Varisto

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.2.2021 päätti asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen 0024430 Variston sähköasema, joka on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 24.3. – 22.4.2021. Tällöin jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys	Muistutus alueen kaavallisesta tilanteesta, kaavaselostuksen asiasisällöstä ja että laitos tulee sijoittaa nykyiselle ET-tontille.	Kaavaselostusta täydennetään.

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys

Muistutus

Muistutus Variston sähköaseman asemakaavaehdotuksesta (002443)

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on 2.5.2020 kommentoinut hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Mielipiteessä esitetyt huomiot ja näkökannat eivät ole vaikuttaneet kaavaprosessiin, joten joudumme valitettavasti uusimaan kaavamielipiteemme asiasisällön muutamilla lisäyksillä.

Alueen kaavallisesta tilanteesta

Kaavassa ositetaan sähköasema ja muuntaja voimassa olevalle yleiskaavan lähivirkistys-alueelle. Helsingin hallinto-oikeuden ruodinnassa parhaillaan olevassa yleiskaava 2020:ssa hankealueen länsiosa on osin lähivirkistysaluetta. Lisäksi alueen poikki on osoitettu oikeusvaikutteisella kaavakartalla eteläpohjoissuuntainen ekologinen runkoyhteys. Raappavuoren ja Petikon merkittävien luontoalueiden välinen, käytännössä ainoa mahdollinen ekologinen yhteys kulkee hankealueen poikki. Kyseinen yhteys ja sen tärkeys on todettu myös Vantaan kaupungin omassa Ekologisten yhteyksien selvityksessä (Ojala 2018). Alue on osoitettu maakunnallisena viheryhteystarpeena myös Uudenmaan voimassa olevassa maakuntakaavassa sekä vielä vailla lainvoimaa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa.

Ekologisen yhteyden toimivuuden parantaminen mm. luontaisen metsittymisen sekä osin myös nykyisten avomaiden osittaisen metsittämisen keinoin olisi keskeisen tärkeää. Tärkeintä on kuitenkin pitää yhteyden Martinkyläntien ja Petikontien välisen osa-alueen vähät metsäiset alueet rakentamisen ulkopuolella. Kaavahankkeen maankäyttö eli sähköaseman ja muuntajan rakentaminen keskelle ekologisen yhteyden pullonkaula-alueen ainoita säilyneitä metsiä on huonosti harkittua maankäytön suunnittelua. Pidämme kaavaratkaisua voimassa olevien maakunta- ja yleiskaavojen vastaisena.

Kaavaselostuksen asiasisällöstä

Kaavaselostuksessa ei asiallisella tavalla kerrota alueen tosiasiallisesta asemasta voimassa olevissa maakunta- ja yleiskaavoissa. Olennainen, epäilemättä myös asemakaavoittajan tiedossa oleva tieto myös muille osallisille olisi epäilemättä ollut se, että luontojärjestöt ovat valittaneet Vantaan yleiskaavasta 2020 muun muassa tämän asemakaavahankkeen mahdollistamiseksi tehdyn yleiskaavamuutoksen osalta.

Kaavaselostuksessa ei myöskään riittävässä määrin arvioida hankkeen vaikutuksia kaupungin omissakin selvityksissä arvokkaaksi todetulle maakunnalliselle ekologiselle runkoyhteydelle. Sen sijaan kaavaselostuksessa korostetaan edelleen sitä, että ”alueella ei ole arvokkaita luontokohteita” ja väitetään (s. 6), että maakuntakaavan ”viheryhteys säilyy”. Viimeistään 2020-luvulla ekologisten yhteyksien alueelle sijoittuvat viheralueet on syytä ymmärtää itsessään arvokkaiksi luontokohteiksi, vaikka niillä ei muita erityisen merkittäviä luontotyyppi- tai lajistoarvoja tällä hetkellä olisikaan. Viheryhteyden toimintakyky on osaltaan kiinni myös sen leveyden säilymisestä, mitä tämä hanke selkeästi heikentää,

Muuta

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksellä ei edelleenkään ole mitään sitä vastaan, jos sähköasema ja muuntaja voidaan sijoittaa voimassa olevan asemakaavan ET-alueelle. Jos näin ei voida tehdä, niin hankkeesta on syytä luopua.

Vastine

Mielipiteen johdosta sähköasemaa on siirretty pohjoiseen pienemmälle alueelle, jolloin ekologinen yhteys on leventynyt. Supistettujen alueiden tarkastelu on kaavaselostuksessa s. 17.

Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Yleiskaavan tarkoituksena on yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen (MRL 35 §).

Kaava-alue sijaitsee oikeusvaikutteisen yleiskaavan (Kv 17.12.2007) lähivirkistysalueen VL ja yhdyskuntateknisen huollon alueen ET rajalla. Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ei ole esitetty ekologista runkoyhteyttä, vaan ohjeellinen ulkoilureitti, historiallinen tie (Suuri Rantatie) ja maakaasun runkojohto.

Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä (Ojala 2018) ekologinen yhteys on osoitettu kaava-aluetta selvästi lännemmäksi.

Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä (Anne Ojala 2018: 41) ekologinen yhteys on merkitty Pärisspruunsaran kohdalle. (Kaavaselostus s. 16)

Hyväksytyssä maakuntakaavassa on esitetty hyvin yleispiirteisesti viheryhteystarve Petikon suuntaan, jonka sijainti on tutkittu ja tarkennettu Vantaan hyväksytyssä yleiskaavassa. Ekologista runkoyhteyttä ei voi johtaa pohjoiseen tiealueelle, joten asemakaavamuutoksessa yhteys on varattu hyväksytyn yleiskaavan mukaisesti luoteen eli Petikon suuntaan.

Näin ekologinen runkoyhteys säilyy sekä Pärisspruunsaran kohdalla että uuden yleiskaavan mukaisella paikalla.

Muuntaja ja sähköasema eivät kavenna ekologista runkoyhteyttä sen enempää kuin on aivan välttämätöntä, että nämä voidaan rakentaa. Tulevaa tonttia ei myöskään aidata.

Kaavamuutos on maakuntakaavojen ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen, koska eri alueiden yksityiskohtaiset rajaukset ratkaistaan asemakaavassa.

Hyväksytyssä yleiskaavassa (Kv 25.1.2021) yhdyskuntateknisen huollon aluetta on tutkittu voitavan laajentaa länteen ja ekologinen yhteys on tutkittu suuntautuvan luoteeseen Matkatien alikululle Petikon suuntaan.

Yleiskaavaehdotus oli nähtävillä 22.4. – 18.6.2020, jolloin tähän alueeseen ei kohdistunut muistutuksia. Asemakaavamuutos on hyväksytty nähtäville 16.2.2021. Suomen luonnon-suojeluliiton Vantaan yhdistyksen valitus hyväksyttyyn yleiskaavaan on jätetty Helsingin hallinto-oikeuteen 12.3.2021, joten valitus ei ole ollut tiedossa.

Sähköasema on yhdyskunnalle ehdottoman välttämätön ja kiireellinen kasvavan sähkön-tarpeen vuoksi. Sähköasema ei mahdu Vantaan Energia Oy:n ET-tontille 92-14-213-1, jolla sijaitsee Variston lämpökeskus ja Martinlaakson biokattilan edellyttämät biopolttoaineen varastosiiilot; lisäksi tontilla tullaan tulevaisuudessa toteuttamaan muitakin Vantaan Energia Oy:n fossiilittoman energian tuotantoon liittyviä investointeja. Sähköasema tarvitsee kytkennän sähkölinjaan eikä sille ole vaihtoehtoisia paikkaa muualla.

Tarkistukset

Kaavaselostusta täydennetään

- Lähtökohtien luonnonympäristökohtaan sivulle 4 lisätään maininta ekologisesta runkoyhteydestä.
- Maakuntakaava hyväksytty -kohtaan sivulle 6 lisätään maininta, että maakuntakaava on valituksenalainen.
- Yleiskaava 2020 hyväksytty -kohtaan sivulle 7 lisätään maininta, että yleiskaava on valituksenalainen ja että tämän kaava-alueen kohtaan kohdistuu valitus.
- SLL Vantaan mielipiteen vastineeseen sivulle 12 lisätään viittaus ekologisen yhteyden tarkasteluun s. 16 ja supistettujen alueiden tarkasteluun s. 17.